

Tiananmen-veroordelingen in Hongkong wissen de Chinese geschiedenis uit

21.8.2026 - | Amnesty International Nederland

China veroordeelde vandaag de Tiananmen-activisten Chow Hang-tung en Lee Cheuk-yan wegens 'het aanzetten tot ondermijning van de staatsmacht. Zij kunnen wel tien jaar celstraf krijgen. Met de veroordeling probeert China elke herinnering aan de demonstraties voor politieke hervorming op het Tiananmen plein, nu 37 jaar geleden, uit het collectieve geheugen te wissen.

Ook Albert Ho Chun-yan, riskeert 10 jaar gevangenisstraf. Chow en Lee behoorden tot de zeven leden van de Hong Kong Alliance, die jaarlijks een herinneringsbijeenkomst organiseerden voor de slachtoffers op het Tiananmen-plein in Peking in 1989. In september 2021 werden Chow en Lee op grond van de door Peking opgelegde Nationale Veiligheidswet aangeklaagd voor verschillende strafbare feiten. Sindsdien zitten ze in voorlopige hechtenis. Hun verzoek om vrijlating op borgtocht is herhaaldelijk afgewezen. De activisten krijgen op een later tijdstip hun vonnis te horen.

Gewetensgevangenen

Amnesty International beschouwt Chow en Lee als gewetensgevangenen en uitte regelmatig haar zorgen over de Nationale Veiligheidswet. Deze wet, die in 2020 inging, wordt gebruikt om maatschappelijke organisaties, journalisten, politieke activisten en wetenschappers aan te pakken voor activiteiten die het internationaal recht gewoon toestaat en beschermt.

4 juni 1989

Tot 2019 werden in Hongkong ieder jaar herdenkingsbijeenkomsten georganiseerd, die in het teken stonden van de gebeurtenissen van 4 juni 1989. Chinese troepen openden toen het vuur op studenten en arbeiders die op en rond het Tiananmen-plein in Beijing vreedzaam protesteerden voor politieke hervormingen. Honderden – mogelijk duizenden – mensen kwamen om het leven. Tienduizenden anderen werden in heel China gearresteerd tijdens de daaropvolgende periode van onderdrukking.

Herdenken van Tiananmen streng verboden

Vanaf het begin was het herdenken van de onderdrukking op het Tiananmen-plein in China zelf verboden. Maar in Hongkong kwamen jaarlijks honderdduizenden mensen bijeen in het Victoria Park om op vreedzame wijze de slachtoffers te herdenken. De deelnemers aan de herdenking riepen de Chinese autoriteiten regelmatig op om de waarheid over de gebeurtenissen te vertellen en verantwoordelijkheid te nemen voor de misdaden.

Rampzalig vonnis

In de 37 jaar sinds het uiterst gewelddadige optreden tegen de protesten op het Tiananmen-plein werd elke discussie over het incident in China streng gecensureerd. De autoriteiten hebben wat er is gebeurd in feite uit hun versie van de geschiedenis gewist. "Dit rampzalige vonnis onderstreept hoe de Nationale Veiligheidswet van Hongkong wordt gebruikt om mensen te straffen voor het

vreedzaam herdenken van een van de donkerste hoofdstukken uit de recente Chinese geschiedenis”, zegt Fernando Cheung van Amnesty International. “Vandaag is een nieuwe, grimmige mijlpaal in de opzettelijke campagne van de regering om iedereen het zwijgen op te leggen die streeft naar waarheid, gerechtigheid en verantwoording.”

Achtergrond

De laatste grote herdenkingsbijeenkomst van de Hong Kong Alliance vond plaats in 2019. In 2020 en 2021 werd deze verboden, zogenaamd vanwege corona. Sindsdien heeft de Nationale Veiligheidswet vreedzaam protest in de stad in feite strafbaar gesteld – met inbegrip van herdenkingen van Tiananmen.

<https://www.amnesty.nl/actueel/tiananmen-veroordelingen-in-hongkong-wissen-de-chinese-geschiedenis-uit>